

Ю. Г. Куніцька

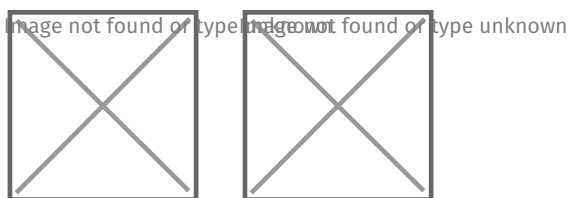
Тернопільська обласна універсальна наукова бібліотека

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА УНІВЕРСАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА — головний заклад у сфері бібліотечно-інформаційного обслуговування населення регіону, науково-методичного забезпечення діяльності публічних бібліотек області, координаційний центр, обласне книгосховище, депозитарій краєзнавчої літератури, центр книгообміну та міжбібліотечного абонементу. Підпорядкована Міністерству культури та інформаційної політики України. 15 листопада 1939, відповідно до постанови Тернопільського облвиконкому в Тернополі, на базі націоналізованих радянською владою місцевих бібліотек українських, польських, єврейських громадських товариств, а саме: «Просвіти», Towarzystwa shkoły ludowej, «Єврейського товариства ім. Й. Перля» та приватних колекцій окремих осіб, було відкрито обласну бібліотеку з книжковим фондом 35 тис. примірників. У роки 2-ї світової війни приміщення та книжкові фонди були знищені. Повторно книгозбірня відновила свою діяльність у вересні 1944 в м. Чортків, де тимчасово перебував обласний центр, а в квітні 1946 бібліотеку з книжковим фондом 27 тис. примірників перемістили знову до Тернополя. 1984 бібліотеці присвоєно статус наукової. Від 1991 — сучасна назва. 1996 книгозбірня вперше отримала доступ до інтернету, реалізувавши проєкт Міжнародного фонду «Відродження» з підключення обласних бібліотек до електронної пошти. У структурі — інформаційно-бібліографічний відділ, відділ комплектування фонду, відділ обробки літератури та організації каталогів, відділ міського абонементу, читального залу, технічної літератури, сільськогосподарської літератури, відділ інформації, відділ літератури з мистецтв, відділ літератури іноземними мовами, відділ зберігання основного фонду, відділ краєзнавчої літератури та бібліографії, науково-методичний відділ, відділ автоматизації та механізації бібліотечних процесів. 2021 шляхом реорганізації Тернопільської обласної наукової медичної бібліотеки було створено відділ медичної літератури. Бібліотека є центральним обласним книгосховищем. Тут зберігається понад 360 тис. примірників українською, польською, англійською, німецькою, французькою та іншими мовами. Фонд сектору рідкісних та цінних видань бібліотеки налічує 2802 примірники документів, серед яких: рукописи кириличного друку «Тріодіон» (1730) та «Октоїх» (1738), монографії М. Костомарова «Руїна», «Гетьмановане Брюховецького»,

«Богдан Хмельницький» та «Гетьманованє Івана Виговського» (1889—92), А. Брема «Жизнь животныхъ» (1874), Ф. Шлоссера «Всемірная исторія» (1868—71), А. Бенуа «Исторія живописи» (1912) тощо. Бібліотека тісно співпрацює з різними видавництвами регіону та всієї України. Щорічно до книгозбірні надходить понад 3 тис. примірників нових видань, до читацьких послуг – 165 назв газет та 250 назв журналів.

Довідково-бібліографічний апарат складається з фонду довідкових і бібліографічних документів та системи каталогів і картотек, яка включає електронний каталог, абеткові (генеральний і читацький) каталоги, систематичний каталог, зведений краєзнавчий каталог, систематичну картотеку статей, та інші спеціалізовані каталоги і картотеки. Від 2004 на базі бібліотеки функціонує загальнодоступний універсальний електронний інформаційний ресурс — Регіональний інформаційний портал «Тернопільщина». Видають бібліографічні посібники краєзнавчого змісту, зокрема щорічник «Література про Тернопільську область», «Публічні бібліотеки Тернопільщини: рік...», «Календар до знаменних і пам'ятних дат Тернопільщини», «Культура Тернопільщини», бібліографічні покажчики серії «Мистецька Тернопільщина», «Тернопільщина в народознавчих пам'ятках», «Репресовані письменники Тернопільщини», «Наукове товариство імені Шевченка і Тернопільщина (1873—1940): Історично-філософська секція: дійсні члени», «Наукове товариство імені Шевченка і Тернопільщина (1873—1940): Філологічна секція: дійсні члени», «Наукове товариство імені Шевченка і Тернопільщина (1873—1940): Математично-природничо-лікарська секція: дійсні члени», «Зведений каталог діаспорних видань», серія ретроспективних бібліографічних покажчиків «Родом з України» (І. Огієнко, В. Гнатюк, Йосиф Сліпий, І. Герета, Ш.-Й. Агнон, І. Пулюй, Лесь Курбас, Ю. Словацький, С. Крушельницька, Р. Шухевич та ін.). Директори: С. Садовська (1939—41), П. Карабаш (1944—45), М. Миргородська (1945), І. Гарькавий (1945), І. Коваль (1945—65), М. Бей (1965—76), Н. Черпняк (1976—93), В. Вітенко (1993—2024), В. Бачинський (від 2024).

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Тернопільська обласна універсальна наукова бібліотека / Ю. Г. Куніцька//
Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І.
Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних
досліджень НАН України, 2024. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-886567>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України
([докладніше](#)).